

Předkládá: Mgr. Martin Plíšek

**Pozměňovací návrh k
vládnímu návrhu zákona o ochraně památkového fondu a o změně zákona č. 634/2004
Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
(zákon o ochraně památkového fondu)
/Sněmovní tisk 666/**

1. **V části první Hl. I § 3** se za písm. j) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písm. k) a l), která znějí:

„k) vandalismem se označuje svévolné poškozování a ničení veřejného i soukromého majetku, veřejné zeleně či podobných statků.

l) svévolná graffiti tvorba bez souhlasu majitele, provozovatele apod. je považována za projev vandalismu.“

2. **V části první Hl. II § 9** odst. 1 se slova „a obecního úřadu obce s rozšířenou působností“ zrušují a dále se za slova „Magistrát hlavního města Prahy“ doplňují slova „a obecního úřadu obce s rozšířenou působností Městské části Praha 1- 22.“

3. **V části první Hl. II § 9** se odstavec 2 zrušuje.

4. **V části první Hl. II § 12** odst. 2 se za dosavadní písm. p) vkládá nové písm. q), které zní:

„q) zprostředkovává vlastníkům památkového fondu dle § 1 odst. 1 bezplatnou spolupráci s odbornými ústavy v oblasti inovací,“

Dosavadní písm. q) se označuje jako písm. r).

5. **V části první Hl. II § 15** odst. 1 se na začátek textu vkládají slova „Orgány územní samosprávy,“ a slovo „Spolek“ se nahrazuje slovem „spolek“.

6. **V části první Hl. II se za dosavadní § 17** vkládají nové § 18 až 22, které znějí:

§ 18

Cíle a postupy ochrany památkového fondu

(1) Orgány památkové péče diferencují tři stupně náročnosti péče o nemovité věci a stavby dle jejich významu s cílem

- a) zaručit obnovu původního stavu i v případě ztráty původní podoby,
- b) snahy o obnovu původního stavu,
- c) obnovy současného stavu při respektování potřeb současného života.

(2) Stupně náročnosti péče vymezují její rozsah v oblasti finanční, dotační, pracovních postupů a použitých materiálů.

§ 19

Zaručení obnovy původního stavu

(1) Zaručená obnova původního stavu se vztahuje na kulturní památky, kulturní rezervaci a zóny ve vlastnictví České republiky na náklady České republiky s možností finanční podpory UNESCO.

(2) Obnova původního stavu je zaručena bez ohledu na finanční náročnost, bez ohledu na unikátnost dobových pracovních postupů a za využití nejkvalitnějších dostupných materiálů.

(3) Obnova původního stavu je podložena stavebně historickými průzkumy a umělecko historickými průzkumy dle § 12 písm. i).

(4) U národních kulturních památek je zaručena obnova původního stavu i v případě již ztraceného původního stavu.

§ 20

Snaha o obnovu původního stavu

(1) Snaha o obnovu původního stavu se vztahuje na kulturní památky, kulturní rezervaci a zóny v soukromém i státním vlastnictví za podmínek

a) využití veřejných prostředků s cílem dosažení jisté či téměř zaručené obnovy původního stavu

b) bez využití veřejných prostředků s cílem obnovy původního stavu s ohledem na možnosti vlastníka.

(2) Nařízené pracovní postupy a použití materiálů se stanovují podle § 20 odst.1 písm. a) a b).

(3) Snaha o obnovu původního stavu je v odůvodněných případech podložena stavebně historickými průzkumy a umělecko historickými průzkumy dle § 12 písm i).

§ 21

Obnova současného stavu při respektování potřeb současného života

(1) Obnova současného stavu se vztahuje na kulturní památky, kulturní rezervaci a zóny v soukromém vlastnictví za podmínek

a) využití veřejných prostředků s cílem dosažení vysoké kvality obnovy současného stavu,

b) bez využití veřejných prostředků s cílem obnovy současného stavu s ohledem na možnosti vlastníka.

(2) Nařízené pracovní postupy a použití materiálů se stanovují podle odst. 1 písm. a) a b).

(3) Obnova současného stavu připouští úpravy ke zlepšení technického stavu, volbu pracovních postupů a výběr materiálu dle současných odborných znalostí a dosažitelných možností, s ohledem na jiné právní předpisy¹⁾.

(4) Zjištění současného stavu je v odůvodněných případech podloženo stavebně historickými průzkumy a umělecko historickými průzkumy dle § 12 písm. i).

§ 22

Vandalismus

(1) Vandalismus je podle § 3 písmena k) a l) na památkovém fondu nepřipustný.

(2) Náprava poškozeného památkového fondu některou z forem vandalismu se řídí ustanoveními § 19, 20 a 21.

(3) V ochraně proti vandalismu budou využity nejmodernější dostupné metody s možností spolupráce s odborným ústavem dle § 12.

---

¹⁾ Např. stavební zákon, zákon o ochraně veřejného zdraví, normy ČSN

Dosavadní § 18 až 152 se označují jako § 23 až 157.

7. V části první Hl. III. dosavadním § 27 (nově § 32) odst. 1 se za slova „orgánem územního plánování“ vkládají slova „s orgánem územní samosprávy“ a dále se na konci textu doplňují slova „chránícími veřejné zájmy podle jiných právních předpisů³⁾“.

Poznámka pod čarou č. 3) zní:

---

³⁾ Například zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

8. V části první Hl. III. dosavadním § 28 (nově § 33) odst. 1 nově zní:

„(1) Námitky proti návrhu na prohlášení památkového území mohou podat u pozemků a staveb dotčených návrhem na prohlášení památkového území pouze vlastníci, obec a ve statutárních městech a hl. m. Praze městské části, na jejímž území má být památkové území prohlášeno.“

9. V části první Hl. VI dosavadním § 51 (nově § 56) se za dosavadní odstavec 4 vkládá nový odst. 5, který zní:

„(5) V případě mimořádného nálezu, vyžadující posouzení PÚ a úpravu původního stanoviska během provádění prací, vydá PÚ své stanovisko ve lhůtě 7 pracovních dnů.“

Dosavadní odst. 5 se označuje jako odst. 6.

10. V části první Hl. XII dosavadním § 125 (nově § 130) odst. 5 písm. l) se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se nové písm. m), které zní:

„m) vandalismem nebo svévolnou graffiti tvorbou poškodí památkový fond.“

11. V části první Hl. XII dosavadním § 125 (nově § 130) odst. 8 písmenu c) se za slova „odstavce 5 písm. a), b) bodu 1, písm. l)“ vkládají slova „nebo písm. m)“.

12. V části první Hl. XII dosavadním § 129 (nově § 134) odst. 1 se doplňují slova „podle § 125 odst. 5 písm. m),“. A dále se v odst. 2 doplňují slova „V případě škod, způsobených vandalismem dle § 3 písm. k) a l) je výnos pokut příjmem vlastníka kulturní památky nebo vlastníka nemovitosti, nacházející se v památkovém území nebo v ochranném památkovém pásnu.“

Odůvodnění:

K pozm. návrhu 1.: Vandalismus a svévolná graffiti jsou jevy, které jako takové, a ani důsledky z nich plynoucí ve vládním návrhu zákona nejsou upraveny, je sice možné na ně vztáhnout velmi vágní obecná ustanovení § 21 odst. 8a § 31 odst. 5, ovšem bez konkrétního dopadu na pachatele. Proto se doporučuje vládní návrh zákona doplnit o vymezení i těchto dvou zásadních pojmů.

K pozm. návrhům 2. a 3.: Toto ustanovení odporuje principu subsidiarity, zásadě koncentrace řízení státní správy na jedno místo a vzhledem k tomu, že výkon přenesené působnosti v Praze je ve stovce různých agend svěřen Statutem hl. města (vyhláška hl. m. Prahy č. 55/2000) v oblasti živnostenské, stavební, sociální, školské, kulturní, silničně správní, civilně správní, odpadového hospodářství, ochrany přírody a krajiny, ochrany ovzduší, zemědělského půdního fondu, finanční a daňové – není důvodu, proč by tomu mělo být v oblasti památkové péče jinak. Na území celé republiky se zavádí třístupňový systém státní správy (obec s rozšířenou působností – kraj – ministerstvo), v případě hl. m. Prahy se navrhuje jen dvoustupňový (MHMP – ministerstvo). Předkládaný zákon není a priori nadřazen zákonu č. 131/2000 Sb., o hl. m. Praze, (ve smyslu lex specialis contra lex vulgaris), aby zakazoval jeho aplikaci (svěření nějaké působnosti Statutem dle ust. § 17 zák. č. 131/2000 Sb.). V celém státě je působnost orgánů památkové péče třístupňová tj. úřad obce s rozšířenou působností – krajský úřad – ministerstvo. Proto lze k návrhům stavebníků vydávat tzv. koordinované stanovisko, jehož účelem je nahradit více závazných stanovisek jednotlivých orgánů jediným správním aktem. Do tohoto aktu se promítají všechny veřejné zájmy, které podle jednotlivých zvláštních právních předpisů hájí konkrétní dotčený orgán. Viz § 4 odst. 6 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon a § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění. Dále viz zásada správního řádu, že správním orgánem je orgán územního samosprávného celku jako jeden subjekt (obecní, městský či krajský úřad). Toto však není v hlavním městě umožněno. Pouze v oblasti památkové péče je v Praze státní správa prováděna dvoustupňově magistrát – ministerstvo. Všechny další státně správní záležitosti obcí s rozšířenou působností jsou svěřeny 22 městským částem. Je mnoho situací,

keré by bylo možno v koordinovaném jednání mezi orgány řešit, aniž by to probíhalo komplikovaným zdlouhavým úředním postupem.

Promítnutí do stávajícího textu návrhu zákona:

§ 9

Magistrát hlavního města Prahy

~~(1) Na území hlavního města Prahy vykonává na úseku památkové péče působnost krajského úřadu a obecního úřadu obce s rozšířenou působností Magistrát hlavního města Prahy.~~

(1) Na území hlavního města Prahy vykonává na úseku památkové péče působnost krajského úřadu Magistrát hlavního města Prahy a obecního úřadu obce s rozšířenou působností Městské části Praha 1- 22.

~~(2) Městské části nelze Statutem hlavního města Prahy svěřit výkon přenesené působnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností na úseku památkové péče.~~

K pozm. návrhu 4.: Vývoj technologie způsobu údržby, ochrany a obnovy stavebních či restaurovaných památek nebo nemovitostí jde velmi překotně dopředu. Památkový ústav dosud, dle zkušeností z terénu, na tento vývoj dostatečně pružně nereaguje, jakož i nereaguje adekvátně na změnu způsobu chování veřejnosti. Jsou tak stále prosazovány postupy a materiály, které jsou již chemicky nebo technologicky překonány a v současnosti nevyhovují. Vlastník, který hledá novou cestu nebo je poučen z příkladů ze zahraničí, není v dnešní době odborně podpořen památkáři. Co se týká změny způsobu chování veřejnosti, je třeba se soustředit především na prevenci negativních jevů bez ohledu na činnost represivních složek využitím nových technologických postupů nebo nových chemických prostředků apod. a to rychle a flexibilně ve shodném tempu změn v dnešní moderní společnosti a způsobu života.

Promítnutí do stávajícího textu zákona:

„q) zprostředkovává vlastníkům památkového fondu dle § 1 odst. 1 bezplatnou spolupráci s odbornými ústavy v oblasti inovací,

☞ r) plní další úkoly stanovené tímto zákonem nebo další úkoly v oblasti památkové péče.“

K pozm. návrhu 5.: Vedle nadací a spolků by měly mít možnost vystupovat za veřejnost a předem požádat o informace o všech zahajovaných řízeních i samospráva obcí a městských částí, na jejichž území budou projednávány práce ve smyslu pojmů uvedených v § 3 odst. d) návrhu zákona.

Není logické, že byly opomenuty orgány územní samosprávy, vzniklé z voleb podle zákona, jakožto orgán, zastupující práva a zájmy občanů příslušného území, a tím pádem mající podstatně větší mandát než kterýkoliv z v zákoně jmenovaných subjektů.

Promítnutí do stávajícího textu zákona:

(1) Orgány územní samosprávy, Ss polek, nadace, nadační fond, ústav nebo obecně prospěšná společnost, které podle zakladatelského právního jednání vyvíjejí činnost při ochraně architektonického dědictví.....

K pozm. návrhu 6.: Rozdělení ochrany památek podle významnosti je zcela zásadní – ve stávajícím § 31 Péče o památkové území obdobné paragrafy pro diferenciaci péče o památkový fond chybí úplně. Diferenciace péče odráží různorodost vlastnických vztahů v České republice včetně nedotknutelného vztahu soukromého. Návrh respektuje finanční náročnost oprav a snaží se zvláště v případě odst. 3, zamezit požadavkům PÚ na ochranu dávno neexistujících artefaktů či nařizování neúměrně finančně náročných oprav, ať už z důvodu nařízení použití nevyhovujících materiálů nebo nevhodných pracovních postupů a ignorování možnosti použít existujících soudobých moderních prostředků. Navíc se PÚ zcela brání i ověřeným preventivním ochranným nátěrům proti vandalismu tzv. graffiti. PÚ není ochoten s širokou veřejností ani s jejich zástupci hledat nová, účinná, konstruktivní řešení v oblasti prevence negativních jevů, ačkoliv disponuje vědeckým zázemím. Je třeba opakovaně zdůraznit, že nařizování neúměrně drahých oprav a někdy i technicky nevyhovujících postupů pod hrozbou sankcí nevhodně přímo zasahuje do práv soukromého vlastnictví.

K pozm. návrhu 7.: Není logické, aby takový návrh nebyl projednáván s obcí, či městskou částí, na jejímž území by mělo chystané památkové území ležet, na což navazuje ust. § 28 odst. 1 – jak může dotčený orgán územní samosprávy vznést námitky, když se o chystané akci nedozví.

Promítnutí do stávajícího textu zákona:

(1) Návrh na prohlášení památkového území ministerstvo projedná s orgánem územního plánování ,s orgánem územní samosprávy a dalšími dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy podle jiných právních předpisů³⁾.

K pozm. návrhu 8.: Jestliže je dle tohoto § účastníkem řízení obec, tedy nejnižší stupeň samosprávy, měly by to být i městské části, resp. místa, kde se volí v komunálních volbách. Princip rovnosti, tedy stejná práva, by měla mít jak obec Vlkov s 32 oprávněnými voliči tak Praha 4, která disponuje 98 660 voliči.

Promítnutí do stávajícího textu zákona:

~~(1) Námitky proti návrhu na prohlášení památkového území mohou podat pouze vlastníci pozemků a staveb dotčených návrhem na prohlášení památkového území a obec, na jejímž území má být památkové území prohlášeno.~~

(1) Námitky proti návrhu na prohlášení památkového území mohou podat u pozemků a staveb dotčených návrhem na prohlášení památkového území pouze vlastníci, obec a ve statutárních městech a hl. m. Praze městské části, na jejímž území má být památkové území prohlášeno.

K pozm. návrhu 9.: Pro všechny kulturní památky i pro všechny budovy v památkovém území má PÚ obsáhlou dokumentaci, zachycující historický vývoj daného objektu od středověku. Není tedy důvodu, aby nebyl schopen vydat své stanovisko bezprostředně. Jde o ochranu finančních zdrojů soukromého sektoru případně o ochranu zdrojů z dotačních programů, které jsou omezeny na určitý časový úsek a při nesplnění termínu dokončení stavby resp. opravy, byť z procesních důvodů, vlastník nemovitosti nárok na dotaci ztrácí! Jde pak o přímé poškození zájmů soukromého sektoru vymahatelné občanskou soudní cestou.

Promítnutí do stávajícího textu zákona:

(5) V případě mimořádného nálezu, vyžadující posouzení PÚ a úpravu původního stanoviska během provádění prací, vydá PÚ své stanovisko ve lhůtě 7 pracovních dnů.

(5) (6) Po dobu stanovenou v odstavcích 2, 3 nebo 4 neběží lhůta pro vydání posouzení.

K pozm. návrhům 10. a 11. : I přes vědomí toho, že na vandalismus lze vztáhnout ustanovení § 21 odst. 8a § 31 odst. 5, považujeme za účelné tuto činnost explicitně v zákoně vymezit, vzhledem k vážnosti a vysokému stupni poškození památkového fondu např. v centru hl. m. Prahy. Bez akceptace navrhovaných úprav hrozí vznik nerovnoprávného postižení sankcemi vlastníka a vandala, kdy dosavadní sankce vůči zvláště cizozemským vandalům jsou jen symbolické pokuty v řádu stokorun, což je ve značném nepoměru k navrhovaným sankcím, hrozcím vlastníkům nemovitostí za to, že před poškozením objekt neochránili, škodu ve lhůtě 5 dnů nenahlásili a bezprostředně nezjednali často finančně vysoce náročnou nápravu škody.

Promítnutí do stávajícího textu zákona:

l) v rozporu s § 93 odst. 1 nesplní oznamovací povinnost nebo neponechá místo náhodného archeologického nálezu beze změny až do prohlídky provedené na základ § 93 odst. 3- ,

m) vandalismem nebo svévolnou graffiti tvorbou poškodí památkový fond.

c) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. a) bodu 1, 2, 3, písm. d), e), odstavce 3 písm. d), e), odstavce 4 písm. a), odstavce 5 písm. a), b) bodu 1, písm. l) nebo písm. m), odstavce 7 písm. a) nebo c),

K pozm. návrhu 12: Návrh zákona ukládá vlastníkům památkového fondu řadu povinností, často velmi nákladných, aniž jim k tomu ve většině případů poskytuje prostředky na ochranu a naopak jim v efektivní ochraně moderními způsoby brání. Z praxe z terénu v převaze případů nejsou vlastníci schopni vlastními možnostmi zabránit vandalismu, ale případně, že k této situaci dojde, mají být paradoxně vystaveni neúměrným sankcím ze strany PÚ, větším než ten, kdo jim škodu způsobil.

Vlastník nemovitosti umístěné v památkovém území má sice teoreticky podle § 31 odst. 1 možnost, požádat Ministerstvo kultury o příspěvek (spíše na nápravu škody než na její ochranu), ale při rozpočtu Ministerstva na tuto agendu zhruba ročně 7 milionů korun na celé území ČR, je tato možnost spíše hypotetická.

Promítnutí do stávajícího textu zákona:

(1) obecní úřad obce s rozšířenou působností, jde-li o přestupky podle § 125 .....podle § 126 odst. 1 písm. d), podle §125 odst. 5 písm. m),

(2) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. V případě škod, způsobených vandalismem dle § 3 písm. k) a l) je výnos pokut příjmem vlastníka kulturní památky nebo vlastníka nemovitosti, nacházející se v památkovém území nebo v ochranném památkovém pásnu.